[2022] 19 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 853

ਯੂ.ਪੀ. ਆਵਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਪਰਿਸ਼ਦ ਰਾਹੀਂ ਰਿਹਾਇਸ਼

ਕਮਿਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਰਾਮ ਸਿੰਘ (ਡੀ) ਟੀ. ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਹੋਰ

(2022 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3023-3024)

ਅਪ੍ਰੈਲ 20, 2022

**[ਕੇ.ਐਮ. ਜੋਸਫ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ੀਕੇਸ਼ ਰਾਏ, ਜੇ.ਜੇ.]**

*ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894: ਧਾਰਾ 48 – 'ਅਸਲ' ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਇਰਾ - ਐਕੁਆਇਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਪੂਰਾ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਯੂ.ਪੀ. ਆਵਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1965 ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ - ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਾਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ - ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ - ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ - ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਮਿਤੀ 25.04.2008 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਛੋਟ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰੱਦ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ 25.04.2008 ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ - ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਕਿਹਾ: ਐਕੁਆਇਰ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਿਆਂਯੋਗ ਹੈ - ਅਜਿਹੀ ਵਾਪਸੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਧਾਰਾ 48 ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 07.07.2005 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਜੋ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਬਜ਼ਾ ਜਾਂ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 9 (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹਨ - ਲਾਭਪਾਤਰੀ- ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦਾ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।*

*ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950: ਆਰਟੀਕਲ 300 ਏ - ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ - ਹੋਲਡ: ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ - ਆਰਟੀਕਲ 300 ਏ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੰਚਨਾ ਤੋਂ ਬਚਾਵੇ ਅਤੇ ਵੰਚਨਾ ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।*

**ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ**

**ਆਯੋਜਿਤ: 1.1 ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਧਾਰਾ 300 ਏ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੰਚਨਾ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ / ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੋਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਫਿਰ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇੱਕ ਇਨਾਮ ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਜੇ ਤੁਰੰਤ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 5ਏ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 (1) ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਨੋਟਿਸ ਦੇ 15 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।[ਪੈਰਾ 13,14] [870-ਜੀ-ਐਚ; 871-ਏ ਬੀ]**

**1.2 ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਲੋੜ ਧਾਰਾ 48 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 15][871-F]**

**1.3 ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਿਆਂਯੋਗ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਆਜ਼ਾਦੀ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਸੱਚੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਵਜੋਂ ਵੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ, ਅਰਥਾਤ, ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ਾ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਢੁਕਵੇਂ ਅਤੇ ਢੁਕਵੇਂ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਐਕੁਆਇਰ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਇਨਪੁਟਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖੇ। ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਵਾਪਸੀ ਸਿਰਫ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 16] [873-ਐੱਫ-ਐੱਚ]**

**1.4 ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਉੱਠ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 48 ਅਧੀਨ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਅਸਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਕੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਅਥਾਰਟੀ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗੀ। [ਪੈਰਾ 17] [874-ਬੀ-ਸੀ]**

**1.5 ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਕੇਸ ਸੀ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 07.07.2005 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 48 ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦੇਵੇਗੀ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਜੋ ਧਾਰਾ ੪੮ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਬਜ਼ਾ ਜਾਂ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। 07.07.2005 ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਿੰਨ ਯਾਦ-ਪੱਤਰ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 18] [874-ਡੀ-ਐੱਫ]**

**1.6 ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (1) ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 9 (1) ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਣ ਦੇ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਧਾਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਗੌਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਬਜ਼ਾ ਸਬੰਧਤ ਤਾਰੀਖ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਧਾਰਾ 9 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 (1) ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 9 (3) ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਹੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 9 (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਫਿਰ ਧਾਰਾ 9 (3) ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ**

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲੰਮਾ ਰਸਤਾ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 19] [874-ਜੀ ਐਚ; 875-ਏ-ਸੀ]

1.7 ਇਹ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਹੈ ਜੋ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨਾਮ 28.09.1985 ਨੂੰ ਪਾਸ ਹੋਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 9 (3) ਤਹਿਤ ਅਖੌਤੀ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮਿਤੀ 25.09.1985 ਹੈ। ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਨਾਲ ਉਲਝਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਸਿਰਫ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਾਰੀਖ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਧਾਰਾ 9 (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ ਹਨ।[ਪੈਰਾ 21] [877-ਸੀ-ਡੀ]

1.8 ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਮਿਤੀ 15.09.2006 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। 15.09.2006 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਛੋਟ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਾ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਧਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਲ ੨੦੦੨ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਪਹਿਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। 15.09.2006 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ 'ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ/ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜੋ 15.09.2006 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ 48 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਫਿਰ ਵੀ 25.04.2008 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 15.09.2006 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਿਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 48 ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ, ਜੇ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

**ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਨੂੰ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਬਿਨਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਜਾਇਜ਼ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਿਆਨ ਗਲਤ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਚਿਹਰਿਆਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਗਲਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਲਈ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 23] [877-ਐੱਫ-ਐੱਚ; 878-ਏ-ਈ]**

*ਅਮਰਨਾਥ ਆਸ਼ਰਮ ਟਰੱਸਟ ਸੁਸਾਇਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ।* **(1998) 1 ਐਸਸੀਸੀ 591 : 1997 (6) ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 143;** *ਲਾਰਸਨ ਐਂਡ ਟੂਬਰੋ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ।* **(1998) 4 ਐਸਸੀਸੀ 387 : 1998 (2) ਐਸਸੀਆਰ 339;** *ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਬੇਘਰ ਹਰੀਜਨ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ।* **(2001) 1 ਐਸਸੀਸੀ 610 : 2000 (5) ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 483 - ਨਿਰਭਰ**

*ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਬਨਾਮ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ।* **(1978) 1 ਐਸਸੀਸੀ 405 : 1978 (2) ਐਸਸੀਆਰ 272 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ.**

**ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ**

| | | |
|---|---|---|
| **[1978] 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ 272** | **ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ** | **ਪੈਰਾ 8** |
| **[1997] 6 ਪੂਰਕ ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 143** | **'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ** | **ਪੈਰਾ 15** |
| **[1998] 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 339** | **'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ** | **ਪੈਰਾ 16** |
| **[2000] 5 ਪੂਰਕ ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 483** | **'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ** | **ਪੈਰਾ 16** |

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3023 3024 2022.

2008 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 49944 ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 31.8.2010 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਨਾਲ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3025-3026 2022

ਵਿਸ਼ਵਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਕਜ ਸਿੰਘ, ਰਿਧੀਮਾ ਸਿੰਘ, ਵਿਗਨੇਸ਼ ਸਿੰਘ, ਰਾਸ਼ੀ ਸਿੰਘ, ਵਿਭਾ ਭੱਟ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਡਾ.

ਯਤੀਂਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਅਨੁਰਾਗ ਓਝਾ, ਕਰਨ ਅਗਰਵਾਲ, ਸੁਸ਼ੀਲ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਕੇਪੀ ਸਿੰਘ, ਕਨਿਸ਼ਕ ਚੌਧਰੀ, ਸ਼ਸ਼ਾਂਕ ਸਿੰਘ, ਪੁਸ਼ਕਿਨ ਚੌਧਰੀ, ਚਿਤਰਾ ਚੌਧਰੀ, ਮਾਧਵ ਸਾਰਸਵਤ, ਦਿਵਾਕਰ ਸ਼ੁਕਲਾ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਚੌਧਰੀ, ਧਵਲ ਉਨੀਆਲ, ਕਮਲੇਂਦਰ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ?

**ਕੇ.ਐਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.**

1. 2017 ਦੇ ਐਸਐਲਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 23899 23900 ਵਿੱਚ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਦੇਰੀ ਮੁਆਫ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਛੁੱਟੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਈ ਗਈ।

2. ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਇੱਕ ਚੈੱਕ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ 10.11.1973 ਨੂੰ ਯੂ.ਪੀ. ਆਵਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਅਧਿਨਿਆਮ, 1965 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਅਧਿਨਿਆਮ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਖਸਰਾ ਪਲਾਟ ਨੰਬਰ 7 ਅਤੇ ਖਸਰਾ ਪਲਾਟ ਨੰਬਰ 3 ਨੂੰ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ 5.98 ਏਕੜ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਹੀ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਮ ਰਤਨ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਉਸਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ ਅਤੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਉਸ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 17.8.1977 ਨੂੰ ਅਧਿਨਿਆਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੬ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ 18.07.1979 ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਧਾਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ 11.12.1981 ਅਤੇ 31.3.1983 ਨੂੰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਅਗਲਾ ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਕੇਸ ਸੀ। 25.09.1985 ਨੂੰ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੋਟਿਸ ਅਤੇ 28.09.1985 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹੈ।

3. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਇਹ ਅਗਲਾ ਕੇਸ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ 19.11.1985 ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਸਲ ਕਾਰਜਕਾਲ ਧਾਰਕ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ (ਡਾ. ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਅਤੇ ਹੋਰ) ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹੈ। ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਆਉਣ ਲਈ, ਇਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਜੋ 07.07.2005 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ 7 ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 24.10.2005 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰ ਲਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ, ਕਬਜ਼ਾ ਵੀ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 25.04.2008 ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮਿਤੀ 07.07.2005 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। 25.04.2008 ਦੇ ਉਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ 2008 ਦੀ ਸਿਵਲ ਮਿਸਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 49944 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਉਕਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 31.08.2010 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। 31.08.2010 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਐਸਐਲਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 34271, 2010 ਅਤੇ 34090, 2010 ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। ਛੁੱਟੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਈ ਗਈ ਅਤੇ 2012 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 6272 ਅਤੇ 2012 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 6273 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 31.08.2010 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 31.08.2010 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 20.12.2016 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 31.08.2010 ਅਤੇ 20.12.2016 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਹੋਰ ਅਪੀਲਾਂ ਉਸੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਉਸੇ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਸਾਲ 198 ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

4. ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਸ਼ਵਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮੂਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਯਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰ (ਆਂ) ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਅਨੁਰਾਗ ਓਝਾ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

5. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਸ਼ਵਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਹੈ ਜਿੱਥੇ 25.04.2008 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਐਕੁਆਇਰ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਅਖੌਤੀ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਵਾਂ) ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵਾਰੰਟ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਮੀਨ ਅਧਿਨਿਆਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੯ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਅੰਤ ਇੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ। ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ 19.11.1985 ਦੇ ਇੱਕ ਸੰਚਾਰ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਮੂਲ ਮਾਲਕ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਵਾਈ ਦੁਆਰਾ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਤਾਂ,

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ
ਯੂ ਪੀ ਆਵਸ ਏਵਮ ਵਿਕਾਸ ਪਰਿਸ਼ਦ,
ਕਮਲਾ ਨਗਰ, ਆਗਰਾ

ਸਰ,

ਤੁਹਾਡੇ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 414/81 ਡੀਵਾ ਦਾ ਅਰਥ ਲੈਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। (ਏ.ਵੀ. ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ) ਮਿਤੀ 11.11.85 ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ 7 ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਗਾਤਾਰ ਰਾਮ ਰਤਨ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਰਤਨ ਵਾਸੀ ਨਗਰੀ ਮੁਹੱਲਾ, ਮਥੁਰਾ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਰਤਨ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹ ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਮਾਲਕ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਮਰਤਾ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦ।

ਤੁਹਾਡੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨਾਲ,
ਐਸ. ਡੀ./- ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ
ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਰਾਮ ਰਤਨ
ਮੁਹੱਲਾ ਨਗਰੀ, ਮਥੁਰਾ

ਮਿਤੀ: 19.11.85

ਐਸਡੀ/- ਰਾਮ ਸਿੰਘ "

6. ਉਹ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੇ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਲਿਆਉਣ ਜਾਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਨਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਗਿਆ।

ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮਾਮਲਾ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਲੇਅਆਊਟ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਘੱਟ ਆਮਦਨ ਸਮੂਹ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਅਤੇ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣਾ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਰਗੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਹਲਕੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤੋੜਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਵਜੋਂ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

7. ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਯਤੀਂਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਸਾਰਾ ਅਧਾਰ ਗਲਤ ਹੈ। ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਬੰਦੀ ਸਿਰਫ ਤਾਂ ਹੀ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੇ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ. ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੁਝ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕਬਜ਼ਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ 19.11.1985 ਦੇ ਸੰਚਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ 2004 ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ 24.05.2008 ਦੇ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਲਈ ਕੋਈ ਪੈਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਜੋ 07.07.2005 ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, 07.07.2005 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ।

ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ ਦੇ 19.06.2002 ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਕੇਸ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 25.4.2008 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, 15.09.2006 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ।

ਮਿਤੀ 15.09.2006 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਸ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ, 25.04.2008 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਲਈ ਕੋਈ ਪੈਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੂਜਾ, ਉਹ ਇਹ ਦੱਸੇਗਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਉਲਟ, 07.07.2005 ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਜਾਂ 07.07.2005 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

8. ਉਹ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਇਸ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ ਜਾਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੀਂਹ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਜੋ ਕ੍ਰਮ ਵਿਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ. ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ 1978 (1) ਐਸਸੀਸੀ 405 ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਬਨਾਮ ਸੀਈਸੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

9. ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨੋਟਿਸ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 07.07.2005 ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

10. ਜਿਹੜੇ ਤੱਥ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ ਉਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ 10.11.1973 ਨੂੰ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਵਾਂਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਧਿਨਿਆਮ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ 17.08.1977 ਨੂੰ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਤੁਰੰਤ ਧਾਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 28.09.1985 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਮੂਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ 19.11.1985 ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। 19.06.2002 ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

"ਨਹੀਂ ਜੀ: 592/1-13-2002-ਰਾ-13

ਤੋਂ,

ਹਰੀਸ਼ ਚੰਦਰ

ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਸਿੰਘ (ਡੀ.) ਟੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ

ਯੂ.ਪੀ. ਸਰਕਾਰ

ਨੂੰ,

1. ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ/ਸਕੱਤਰ

ਯੂ.ਪੀ. ਸਰਕਾਰ

2. ਸਾਰੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ/ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟਾਂ, ਯੂ.ਪੀ.

ਮਾਲੀਆ ਵਿਭਾਗ-13 ਲਖਨਊ: 19 ਜੂਨ, 2002

ਉਪ: ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਛੋਟ ਬਾਰੇ

ਸਰ,

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ, ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਲਗਭਗ ਹਰ ਕੇਸ, ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਐਕੁਆਇਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾ ਤਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰਕਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਐਕੁਆਇਰ ਬਾਡੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਤਹਿਤ ਅੱਧੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ ਧਾਰਾ 17 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਾਰ ਦੇ ਉਲਟ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਦਰਅਸਲ, ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸਕੀਮ/ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਈ ਸਾਲ ਬੀਤ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ ਨਾ ਤਾਂ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਐਕੁਆਇਰ ਬਾਡੀ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬਾਡੀ ਤੋਂ ਫੰਡ ਨਾ ਦੇਣ ਕਾਰਨ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 5ਏ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 17 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 17 ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਰੰਤ ਕਬਜ਼ਾ ਨਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਪੈਸੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਧਾਰਾ 17 ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬੇਅਸਰ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 17 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਤੇ ਢੁਕਵੇਂ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਕੁਆਇਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਤੁਰੰਤ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 17 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ ਕੋਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਛੋਟ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਜਿੱਥੇ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਵਿਭਾਗ। ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੰਸਥਾ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਤੁਹਾਡੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨਾਲ,

ਹਰੀਸ਼ ਚੰਦਰ

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ "

11. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ (ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ) ਨੇ 12.11.2003 ਨੂੰ ਮਾਲ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਂ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਇਕਪਾਸੜ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

10.12.2004 ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਬਾਅਦ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 07.07.2005 ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ

ਮਾਲੀਆ ਸੈਕਸ਼ਨ-13

ਨਹੀਂ.: 31 ਆਰ. ਐਮ./2-13-2005-7-5 (11)/2004

ਲਖਨਊ: 7 ਜੁਲਾਈ, 2005

ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ

ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਆਵਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੀ "ਮਹੋਲੀ ਭੂਮੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਸਥਾਨ ਯੋਜਨਾ ਨੰਬਰ 2, ਮਥੁਰਾ" ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਆਵਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1965 ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਅਤੇ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 10.11.1973 ਅਤੇ 10.9.1977 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਪਾਲੀਖੇੜਾ, ਤਹਿਸੀਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਥੁਰਾ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 7 ਰਕਬਾ 3.12 ਏਕੜ ਅਤੇ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 3 ਰਕਬਾ 2.66 ਏਕੜ (ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ 5.78 ਏਕੜ) ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉਪਰੋਕਤ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 7 ਅਤੇ 3 ਦੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ 12.11.2003 ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਭੇਜੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ।

ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਹੇਠ ਹੈ। ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 3 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੋਵਾਂ ਖਸਰਾ ਦੀ ਸਿੰਚਾਈ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਕਿ 1970 ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਗਈ ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਦੋ ਕਮਰਿਆਂ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਸ਼ਿਵ ਮੰਦਰ ਵੀ ਸਥਿਤ ਸੀ। ਸ਼ਿਵ ਮੰਦਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਮਕਾਨ ਹਨ ਅਤੇ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸ਼ਿਵ ਮੰਦਰ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਮਕਾਨਾਂ/ਉਸਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ, ਮਹੋਲੀ ਯੋਜਨਾ ਭਾਗ-1 ਵਿੱਚ ਆਵਾਸ ਅਨੁਭਾਗ ਜੀ.ਓ. ਮਿਤੀ 2.3.2001 ਰਾਹੀਂ ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

2. ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਮਥੁਰਾ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਯੂ.ਪੀ.ਆਵਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ, ਆਗਰਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਯੋਜਨਾ ਲਈ ਐਕੁਆਇਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਨੇ ਆਪਣੇ 16.6.2004 ਦੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ।

3. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਯੂ.ਪੀ.ਆਵਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ, ਆਗਰਾ ਤੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 7.8.2004 ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਮਥੁਰਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894 (ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1984 ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ) ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਯੂ.ਪੀ.ਏ.ਆਵਾਸ ਅਤੇ

ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ, ਆਗਰਾ ਨੇ 7.10.2004 ਦੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਫਾਈਲ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਰਿਕਾਰਡ ਅਨੁਸਾਰ, ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

4. ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਆਵਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਤੋਂ 18.1.2005 ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਰਿਪੋਰਟ ਵੀ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਯਾਦ ਦਿਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਆਵਾਸ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਕੋਈ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਂ ਅੰਤਰਿਮ ਜਵਾਬ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ।

5. ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 7 ਅਤੇ 3 ਰਕਬਾ 3.12 ਏਕੜ ਅਤੇ 2.66 ਏਕੜ (ਕੁੱਲ 5.78 ਏਕੜ) ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਅਧਿਨਿਅਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਅਤੇ 32 ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 10.11.1973 ਅਤੇ 10.9.1977 ਬੀਤ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਐਕੁਆਇਰ ਬਾਡੀ

ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ, ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਨੋਟਿਸ, ਜੋ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਦਮ ਹੈ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕੁਆਇਰ ਬਾਡੀ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 18.1.2005 ਦੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਵਿਭਾਗ ਆਫ ਐਕੁਆਇਜ਼ੇਸ਼ਨ ਬਾਡੀ ਭਾਵ ਆਵਾਸ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਨਿਯੋਜਨਾ ਦੀ ਰਾਏ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਕਈ ਵਾਰ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਜ਼ਮੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ੇ ਹੇਠ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ 12.11.2003 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894 (ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1984 ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ) ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਮਥੁਰਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਪਾਲੀਖੇੜਾ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 7 ਅਤੇ 3 ਰਕਬਾ 3.12 ਏਕੜ ਅਤੇ 2.66 ਏਕੜ (ਕੁੱਲ 5.78 ਏਕੜ) ਨੂੰ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894 (ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1984 ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ) ਦੀ ਧਾਰਾ 48 (1) ਤਹਿਤ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

ਅਮਰਨਾਥ

ਅੰਡਰ ਸੈਕਟਰੀ"

ਇਹ ਅਫਸੋਸਜਨਕ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 24.10.2005 ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕੀ ਕਿਹਾ ਹੈ।

ਯੂ.ਪੀ. ਆਵਸ ਏਵਮ ਵਿਕਾਸ ਪਰਿਸ਼ਦ

(ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੈਕਸ਼ਨ)

ਨੰਬਰ: 242/ _____ /

ਮਿਤੀ 24.10.05

ਨੂੰ,

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ

ਯੂ.ਪੀ. ਸਰਕਾਰ

ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਵਿਭਾਗ।

ਲਖਨਊ।

ਉਪ:: ਮਹੋਲੀ ਭੂਮੀ ਵਿਕਾਸ ਅਧੀਨ ਤਹਿਸੀਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਥੁਰਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਪਾਲੀਖੇੜਾ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 7 ਅਤੇ 3 ਖੇਤਰਾਂ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 3.12 ਏਕੜ ਅਤੇ 2.66 ਏਕੜ (ਕੁੱਲ 5.78 ਏਕੜ) ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਛੋਟ ਬਾਰੇ

ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਸਿੰਘ (ਡੀ.) ਟੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ

ਜਿਲਾ ਮਥੁਰਾ ਵਿੱਚ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਆਵਾਸ ਔਰ ਵਿਕਾਸ ਪਰਿਸ਼ਦ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈ ਗਈ ਗ੍ਰਿਹ ਸਥਾਨ ਯੋਜਨਾ ਨੰਬਰ 2.

ਪਿਆਰੇ ਸਰ,

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ, ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 1258/1-13-2005-7-5(II)/2004-Ra-13 ਮਿਤੀ 25.7.05 ਦੇਖੋ। 13, ਯੂ.ਪੀ. ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 31/ਆਰ.ਐਮ./2 13-2005-7-5(II)/2004 ਮਿਤੀ 7.7.05 (ਕਾਪੀ ਸ਼ਾਮਲ) ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਗਜ਼ਟ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਪੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ।

2. ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਥੁਰਾ ਵਿੱਚ ਮਹੋਲੀ ਭੂਮੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਸਥਾਨ ਯੋਜਨਾ ਨੰਬਰ 2 ਤਹਿਤ ਪਿੰਡ ਪਾਲੀਖੇੜਾ, ਤਹਿਸੀਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਥੁਰਾ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 7 ਰਕਬਾ 3.12 ਏਕੜ ਅਤੇ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 3 ਰਕਬਾ 2.66 ਏਕੜ (ਕੁੱਲ 5.78 ਏਕੜ) ਜ਼ਮੀਨ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਆਗਰਾ। ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇਨਾਮ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

3. ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਨੇ 29.4.92 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਟੇਅ ਆਰਡਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੁਦਰਤ ਬਦਲਣ ਅਤੇ ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ।

4. ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਲੇਆਉਟ ਪਲਾਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸਟੇਅ ਆਰਡਰ ਕਾਰਨ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ।

5. ਜੇ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰਾਂ ਨੂੰ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਲੇਆਉਟ ਪਲਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸੜਕ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਆਵੇਗੀ।

6. ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਨੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਬਦਲੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜਿਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਛੋਟ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਛੋਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਆਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਵਾਓ।

ਐਸ.ਡੀ. ਨੀਰਜ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ

ਹਾਊਸਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨਰ

12. ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਮਿਤੀ 07.07.2005 ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 24.10.2005 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਬੇਨਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ 15.09.2006 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

ਨੰਬਰ: 1291/1-13-2006-20(46)/2002-Ra-13

ਤੋਂ,

ਵੀ.ਕੇ. ਸ਼ਰਮਾ,

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ

ਸਰਕਾਰ। ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਨੂੰ,

ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ/ਸਕੱਤਰ

ਸਰਕਾਰ। ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ। 13 ਲਖਨਊ: 15 ਸਤੰਬਰ, 2006

ਉਪ: ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894 (ਸੋਧਿਆ ਹੋਇਆ 1984) ਦੀ ਧਾਰਾ 48 (1) ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਵਟਾਂਦਰਾ।

ਪਿਆਰੇ ਸਰ,

ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ, ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਜੀ.ਓ. ਨੰਬਰ 592/1-13-2002-ਰਾ-13 ਮਿਤੀ 19 ਜੂਨ, 2002 ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਕੁਆਇਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਤਹਿਤ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਤੁਰੰਤ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ ਕੋਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਿੱਥੇ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਵਿਭਾਗ। ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੰਸਥਾ ਕੋਲ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

2. ਉਪਰੋਕਤ ਜੀ.ਓ. ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਵਿਹਾਰਕ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਛੋਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਉਚਿਤ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਸਿਰਫ ਉਸ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਐਕੁਆਇਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੀਤੀ ਸੀ।

3. ਇਸ ਲਈ, ਚੁਕਵੇਂ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ 19 ਜੂਨ, 2002 ਨੂੰ ਜੀ.ਓ. ਨੰਬਰ 592/1-13-2002-ਰਾ-13 ਮਿਤੀ 19 ਜੂਨ, 2002 ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਖਾਲੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹੁਣ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੇਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 (1) ਤਹਿਤ ਐਕੁਆਇਰ ਬਾਡੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਐਕੁਆਇਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੀਤੀ ਸੀ।

4. ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਓ।

ਤੁਹਾਡੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨਾਲ,
ਐਸ. ਡੀ./- ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ
ਵੀ.ਕੇ. ਸ਼ਰਮਾ
ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 25.04.2008 ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ।

ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ
ਮਾਲੀਆ ਸੈਕਸ਼ਨ – 13
ਨੰਬਰ: 69/1-13-08-7-5(11)/2004-ਸਾ.-13
ਲਖਨਊ: 25 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2008
ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ/ਰੱਦ ਕਰਨਾ

ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 34/ਰਮ/1-13-2005-7-5(12)/2004 ਮਿਤੀ 7 ਜੁਲਾਈ, 2005 ਰਾਹੀਂ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 7 ਰਕਬਾ 3.12 ਏਕੜ ਅਤੇ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 3 ਰਕਬਾ 2.66 ਏਕੜ (ਕੁੱਲ 5.78 ਏਕੜ) ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਨ। 1965 ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਪਾਲੀਖੇੜਾ, ਤਹਿਸੀਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਥੁਰਾ ਵਿੱਚ। ਇਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ 19 ਜੂਨ, 2002 ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੰਬਰ 592/1-13-2002-ਰਾ-13 ਮਿਤੀ 19 ਜੂਨ, 2002 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894 (ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1984 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ) ਦੀ ਧਾਰਾ 48 (1) ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੇਣ ਸਬੰਧੀ ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਜੀ.ਓ. ਨੰਬਰ 2991/1-13-2006-20(46)/2002-ਰਾ-13 ਮਿਤੀ 15 ਸਤੰਬਰ, 2006 ਰਾਹੀਂ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੁਣ ਜਿਸ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਸ ਕੋਲ ਜ਼ਮੀਨ ਛੋਟ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਰਨ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੰਸਥਾ/ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਰਾਏ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾਂ ਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ।

ਸੰਸਥਾ/ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਵਿਭਾਗ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਵਿਭਾਗ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

3. ਆਵਾਸ ਵਿਭਾਗ (ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਵਿਭਾਗ) ਨੇ ਪੈਰਾ-1 ਅਤੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 34/ਆਰਐਮ/1-13-2005-7-5(12)/2004 ਮਿਤੀ 7 ਜੁਲਾਈ, 2005 ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਤਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਐਕੁਆਇਰ ਬਾਡੀ/ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਯੂ.ਪੀ. ਆਵਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ ਦੇ 7 ਜੁਲਾਈ, 2005 ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

4. ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੈਰਾ 2 ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1291/1-13-2006-20(46)/2002-ਰਾ-13 ਮਿਤੀ 15 ਸਤੰਬਰ, 2006 ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਉਚਿਤ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਵਿਭਾਗ (ਆਵਾਸ ਵਿਭਾਗ) ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ 7 ਜੁਲਾਈ, 2005 ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਥੁਰਾ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਵਿਭਾਗ (ਆਵਾਸ ਵਿਭਾਗ) ਨੂੰ ਇਸ ਟਿੱਪਣੀ ਨਾਲ ਭੇਜੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ 15 ਸਤੰਬਰ, 2006 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਜੀ.ਓ. ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਸਹੀ/ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਗਲੇਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ

ਇਹ ਉਹ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਾਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।

13. ਅਸੀਂ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਧਾਰਾ 300 ਏ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੰਚਨਾ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

14. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ/ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ,

ਜਿਸ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੋਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ, ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇੱਕ ਇਨਾਮ ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਜੇ ਤੁਰੰਤ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 5ਏ ਅਧੀਨ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 (1) ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਨੋਟਿਸ ਦੇ 15 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 1894 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹੋ:

> 48. ਐਕੁਆਇਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਪੂਰਾ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। (1) ਧਾਰਾ 36 ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।
>
> (2) ਜਦੋਂ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਇੱਛੁਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਖਰਚੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ।
>
> (3) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਭਾਗ III ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।

15. ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਐਕੁਆਇਰ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਦਾ ਬੇਲਗਾਮ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਸਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਇਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 48 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ. ਇਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 1998 (1) ਐਸਸੀਸੀ 591 ਅਤੇ 1998 (4) ਐਸਸੀਸੀ 387 ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 1998 (1) ਐਸਸੀਸੀ 591 ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ। ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਲਾਗਤ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਗਲਤ ਫਹਿਮੀ, ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਸਹੀ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਪਾਇਆ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਦੀ ਕੋਈ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਤਹਿਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਆਂਯੋਗ ਮੁੱਦਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਲਾਰਸਨ ਐਂਡ ਟੂਬਰੋ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਲਾਰਸਨ ਐਂਡ ਟੂਬਰੋ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ। ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, 1998 (4) ਐਸਸੀਸੀ 387 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜੇ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ।

31. ਇਸ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਤਹਿਤ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਦੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ। ਮਾਲਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੁਆਰਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇ ਉਸਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 48 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਕਿਵੇਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਮਾਲਕ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਰਸਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਨਾ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5-ਏ (1) ਤਹਿਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 39 ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਅਜਿਹੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਧਾਰਾ 40 ਪਿਛਲੀ ਜਾਂਚ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਿਯਮ 3 ਅਤੇ 4 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੋ।

ਪ੍ਰਾਪਤੀ (ਕੰਪਨੀ) ਨਿਯਮ, 1963 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 40 ਅਤੇ 41 ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਉਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਸਭ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਇਕਪਾਸੜ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟ ਸਕਦੀ। ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਰਸਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਐਲਾਨ ਉਦੋਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਐਕਟ ਦੇ ਭਾਗ 7, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 39 ਤੋਂ 42 ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਅਧੀਨ ਰਸਮੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5-ਏ (2) ਤਹਿਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਐਕੁਆਇਰ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਦੇ ਠੋਸ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਠੋਸ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਜੋ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਐਕੁਆਇਰ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਾਦੀ (ਮੈਮੋ) ਮਿਤੀ 11.4.91 ਅਤੇ ਯਾਦੀ (ਮੈਮੋ) ਮਿਤੀ 3.5.91 ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਐਲ ਐਂਡ ਟੀ ਲਿਮਟਿਡ) ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਹਨ।

16. ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਿਆਂਯੋਗ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਆਜ਼ਾਦੀ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਸੱਚੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਵਜੋਂ ਵੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ, ਅਰਥਾਤ, ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ਾ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਢੁਕਵੇਂ ਅਤੇ ਢੁਕਵੇਂ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਐਕੁਆਇਰ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਇਨਪੁਟਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖੇ। ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਵਾਪਸੀ ਸਿਰਫ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਤਰਕ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

1998 (4) ਐਸਸੀਸੀ 387 (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ। 2001 (1) ਐਸਸੀਸੀ 610 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 48 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

17. ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਉੱਠ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 48 ਅਧੀਨ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਅਸਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਕੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਅਥਾਰਟੀ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗੀ।

18. ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ 1998 (4) ਐਸਸੀਸੀ 387 (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਥਿਤ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 07.07.2005 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 48 ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦੇਵੇਗੀ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਜੋ ਧਾਰਾ ੪੮ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਬਜ਼ਾ ਜਾਂ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 07.07.2005 ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਿੰਨ ਯਾਦ-ਪੱਤਰ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

19. ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 (3) ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (1) ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 9 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਣ ਦੇ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਧਾਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਗੌਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਬਜ਼ਾ ਸਬੰਧਤ ਤਾਰੀਖ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਧਾਰਾ 9 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 (1)

ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਬਾਰੇ ਬੋਲਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 9 (3) ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਸ਼ਵਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਹੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 9 (3) ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਨਾ ਦੇਣਾ ਐਕੁਆਇਰ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਫਿਰ ਸ਼੍ਰੀ ਯਥੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਧਾਰਾ 9 (3) ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਅੱਗੇ ਵਧ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ 2012 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 6272 ਵਿੱਚ 11.02.2016 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

> "1. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ 25.04.2008 ਦੇ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 07.07.2005 ਦੇ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, "ਐਕਟ") ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਪਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ 25.04.2008 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 07.07.2005 ਦਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ 2 ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਜਾਂ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 25.04.2008 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। 07.07.2005.
>
> 2. ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੀ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮੇ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲੇਗਾ।
>
> 3. ਕਿਉਂਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਕਈ ਜੁੜੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ/ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਇਹ
> 

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਇਹ ਵਧੇਰੇ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਵਿਵਾਦਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਾਵੇ।

4. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਛੇ ਹਫਤਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ ਵੀ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ।

5. ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰਾਏ ਜ਼ਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ।

20. ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਵਿਸ਼ਵਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ 25.09.1985 ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 9 (3) ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ:

"ਨੋਟਿਸ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਦਫਤਰ

ਅਫਸਰ (II),

ਯੂ.ਪੀ. ਆਵਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਪਰਿਸ਼ਦ, ਆਗਰਾ

ਨੰਬਰ: 6/8-SLAO (AVP) – ਮਿਤੀ: 25.9.85

ਵਿਸ਼ਾ: ਮਹੋਲੀ ਭੂਮੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਹਸਤਾਨ ਯੋਜਨਾ ਨੰਬਰ 2, ਮਥੁਰਾ

ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਰਤਨ ਪੁੱਤਰ ਘੁਰੇ

ਪਿੰਡ ਨਕਾਤੀ, ਮਥੁਰਾ

ਇਸ ਨੋਟਿਸ ਰਾਹੀਂ, ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਿੰਡ ਪਾਲੀਖੇੜਾ, ਪਰਗਨਾ, ਤਹਿਸੀਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਥੁਰਾ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ 28.9.85 ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਨੋਟਿਸ ਰਾਹੀਂ, ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਿੰਡ ਪਾਲੀਖੇੜਾ, ਪਰਗਨਾ, ਤਹਿਸੀਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਥੁਰਾ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ 28.9.85 ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਲੈਕਟਰੇਟ, ਮਥੁਰਾ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਵੋ ਅਤੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰੋ।

ਐਸ. ਡੀ./- ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ

25.9.85

ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ

ਯੂ.ਪੀ. ਆਵਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਪਰੀਸ਼ਦ, ਆਗਰਾ

ਐਸ.ਡੀ. ਰਾਮ ਸਿੰਘ

ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਸਿੰਘ (ਡੀ.) ਟੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ

ਸਰ,

ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੈਂ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਪਤੇ 'ਤੇ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਿਸੀਵਰ ਰਾਮ ਰਤਨ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ।

ਇਸ ਲਈ, ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਪਤੇ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਦਸਤਖਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਐਸ. ਡੀ./- ਰਾਮ ਔਤਾਰ "

21. ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਏਗੀ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 9 (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਇਹ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਹੈ ਜੋ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨਾਮ 28.09.1985 ਨੂੰ ਪਾਸ ਹੋਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ. ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 9 (3) ਅਧੀਨ ਅਖੌਤੀ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮਿਤੀ 25.09.1985 ਹੈ। ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਨਾਲ ਉਲਝਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਸਿਰਫ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਾਰੀਖ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਧਾਰਾ 9 (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ ਹਨ।

22. ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਵਿਸ਼ਵਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪਾਠ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ (ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਦੇ ਪੁੱਤਰ) ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਨਾਮ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਪੈਸੇ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚੋਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

23. ਹਾਲਾਂਕਿ, 25.04.2008 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਬੇਨਤੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ 15.09.2006 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। 15.09.2006 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਛੋਟ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਧਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਲ ੨੦੦੨ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਪਹਿਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। 15.09.2006 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ 'ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਭਾਵ' ਹੋਣਾ ਸੀ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ/ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜੋ 15.09.2006 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ 48 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਫਿਰ ਵੀ 25.04.2008 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਇਹ 15.09.2006 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਿਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ, ਜੇ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਨੂੰ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਬਿਨਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਜਾਇਜ਼ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਿਆਨ ਗਲਤ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਚਿਹਰਿਆਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਗਲਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਲਈ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗਾ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਰਚੇ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ ਅਤੇ ਅਮਰੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ।
(ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ: ਅਜੈ, ਐਲਸੀਆਰਏ)

ਬੇਦਾਅਵਾ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

Yadwinder Singh
Enrl. No. P/956/2016